
KAKO
REGISTRIRATI UDRUGU
U REPUBLICI HRVATSKOJ?

Copyright © 2002 Međunarodni centar za neprofitno pravo
(*International Center for Not-for-Profit Law* – ICNL), Budimpešta
Sva prava pridržana

Tiskanje ove publikacije omogućeno je financijskom potporom Agencije Sjedinjenih Američkih Država za međunarodni razvoj (United States Agency for International Development – USAID), u skladu s uvjetima ugovora br. EDG-A-00-00002-00. Mišljenja izražena u ovoj publikaciji su mišljenja autora i ne izražavaju nužno stajališta Agencije

Nakladnik

B.a.B.e.

Grupa za ženska ljudska prava
Zagreb, Vlaška 79

Za nakladnika

RADMILA SUČEVIĆ

Lektura, dizajn i prijelom

MIRKO BANJEGLAV

Ilustracije

KREŠIMIR SKOZRET

ISBN 953-6967-00-6

Tisak

TISKARA ŽUPAC, Zagreb

Mladen Ivanović

KAKO REGISTRIRATI UDRUGU U REPUBLICI HRVATSKOJ?



International Center for Not-for-Profit Law

B.a.B.e.

Zagreb, ožujak 2002.

SADRŽAJ

I.	UVODNE NAPOMENE	7
II.	ŠTO JE UDRUGA?	7
III.	OSNIVANJE UDRUGE KOJA SE REGISTRIRA I STJEČE PRAVNU OSOBNOST	10
	A. OSNIVAČI UDRUGE	10
	B. OSNIVANJE UDRUGE	10
	C. STATUT UDRUGE	11
	C.1. Obvezni sadržaj statuta	11
	C.1.1. <i>Naziv</i>	11
	C.1.2. <i>Sjedište</i>	12
	C.1.3. <i>Zastupanje</i>	13
	C.1.4. <i>Javnost rada</i>	13
	C.1.5. <i>Ciljevi osnivanja</i>	13
	C.1.6. <i>Djelatnosti</i>	15
	C.1.7. <i>Članstvo</i>	16
	C.1.8. <i>Tijela</i>	16
	C.1.9. <i>Prestanak postojanja</i>	17
	C.2. Fakultativni sadržaj statuta	17
	D. POSTUPAK REGISTRACIJE UDRUGE	17
	D.1. Podnošenje zahtjeva	17
	D.2. Postupak registracije	20
	D.3. Predmnjeva o upisu	20
	D.4. Izrada pečata	22
	D.5. Prijava Državnom zavodu za statistiku	22
	D.6. Otvaranje žiro-računa	23
IV.	OSNIVANJE UDRUGE BEZ PRAVNE OSOBNOSTI (NEFORMALNE UDRUGE)	24
	A. OSNIVANJE	24
	B. OTVARANJE ŽIRO-RAČUNA	25

C. STATUT	25
D. NAČIN DJELOVANJA NEFORMALNE UDRUGE	25
V. PRIMJERI DOKUMENATA POTREBNIH ZA REGISTRACIJU UDRUGE	26
V.1. Statut udruge	26
V.2. Zapisnik sa osnivačke skupštine	36
V.3. Ugovor o osnivanju neformalne udruge	39
PRAVNA POMOĆ I SAVJETI UDRUGAMA	42

I. UVODNE NAPOMENE

U ovoj se brošuri razmatra samo osnivanje udruga koje žele na formalan način urediti svoju unutarnju organizaciju i međusobne odnose između članova. Radi se dakle o udrugama čiji članovi žele unutarnju organizaciju udruge i svoja prava i obveze urediti u pisanoj formi – osnivačkim aktom – čak i onda kada ne žele steći status pravne osobe (vidjeti IV. poglavlje), odnosno o udrugama koje se žele upisati u registar udruga i time steći svojstvo pravne osobe (vidjeti III. poglavlje).

Važno je napomenuti da hrvatski pravni poredak dopušta djelovanje i *potpuno neformalnih udruga*, primjerice različitih oblika ad-hoc građanskih inicijativa, ali iz razumljivih razloga o ovim se oblicima udruga ne govori u ovoj brošuri, jer za njihovo djelovanje nije potreban nikakav poseban postupak osnivanja i uređenja unutarnjih odnosa.

II. ŠTO JE UDRUGA?

Pojašnjenje pojma udruge započet ćemo njenom definicijom iz Zakona o udrugama (“Narodne novine” br. 88/01, u daljnjem tekstu: Zakon). Prema odredbi članka 2. stavka 1. Zakona, **udruga je svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih, odnosno pravnih osoba, koje se, radi zaštite njihovih probitaka ili zauzimanja za zaštitu ljudskih prava i sloboda, te ekološka, humanitarna, informacijska, kulturna, nacionalna, pronatalitetna, prosvjetna, socijalna, strukovna, športska, tehnička, zdravstvena, znanstvena ili druga uvjerenja i ciljeve, a bez namjere stjecanja dobiti, podvrgavaju pravilima koja uređuju ustroj i djelovanje toga oblika udruživanja.**

Navedenu odredbu Zakona pojasnit ćemo na jednostavan način: u pravnom sustavu Republike Hrvatske postoje različite vrste pravnih osoba (npr. trgovačka društva, ustanove, zaklade, vjerske zajednice, političke stranke, itd.), a udruga je samo jedna od njih. U širem smislu, pobrojane pravne osobe čine dio civilnoga društva. Odabir vrste pravne osobe koju ćemo osnovati ovisit će o cilju i svrsi osniva-



nja, odnosno o tome kakvu djelatnost želimo obavljati putem pravne osobe. Ako je namjera stjecanje profita, u pravilu ćemo osnovati trgovačko društvo, ako je namjera obavljanje dobrotvorne djelatnosti, osnovat ćemo zakladu, itd. Naravno, pitanje je kada ćemo osnovati udrugu?

Zakon nas upućuje na postojanje najmanje tri svojstva koja u bitnome određuju karakter udruge kao pravne osobe. Prije svega, udruga se osniva za obavljanje djelatnosti kojima svrha nije stjecanje dobiti. Drugo, svrha osnivanja udruge može biti zaštita osobnih probitaka osnivača i članova (npr. udruga oboljelih od neke bolesti ili strukovna udruga), zauzimanje za zaštitu vrijednosti od općeg interesa (ljudska prava i slobode, ekologija i sl.) ili zaštitu bilo kojih drugih uvjerenja i ciljeva. Treće, ali jednako važno, jest da osnivači udruge samostalno, u okvirima koje postavlja Zakon, stvaraju pravila koja uređuju ustroj i djelovanje udruge.

Dakle, udruga se osniva ako svrha osnivanja nije stjecanje dobiti već zalaganje za probitke određene interesne skupine (osnivača i članova), zaštita vrijednosti od općeg interesa ili zaštita drugih uvjerenja i ciljeva, te ako se svrha ostvaruje obavljanjem djelatnosti za koje nije predviđen posebni oblik pravne osobe.

Hoće li se udruga registrirati, i time steći svojstvo pravne osobe, ovisi isključivo o volji osnivača. Ako je registrirana, udruga stječe određena prava koja neregistrirane udruge nemaju, a koja proizlaze iz bitnih svojstava pravne osobe. Na primjer, udruga koja ima svojstvo pravne osobe odgovara za obveze koje je preuzela u pravnom prometu samo svojom imovinom, ne i imovinom svojih osnivača i članova. Osim toga, porezne olakšice, te neke druge pogodnosti [npr. pravo da se natječe za financiranje određenih projekata iz sredstava državnog proračuna, ili proračuna jedinica lokalne (regionalne) samouprave], imaju samo udruge koje imaju svojstvo pravne osobe]. Radi preglednosti, u nastavku teksta izložiti ćemo način osnivanja udruge koja se registrira i stječe svojstvo pravne osobe, a potom i način osnivanja neformalne, neregistrirane udruge koja nema pravnu osobnost.

III. OSNIVANJE UDRUGE KOJA SE REGISTRIRA I STJEČE PRAVNU OSOBNOST

A. OSNIVAČI UDRUGE

Za osnivanje udruge potrebna su najmanje tri osnivača. Osnivači mogu biti poslovno sposobne fizičke osobe, ili pravne osobe.

Poslovno je sposobna ona fizička osoba koja može sama biti nositelj prava i obveza u pravnom poretku. U pravilu su to punoljetne osobe (osim onih kojima je poslovna sposobnost oduzeta odlukom suda zbog psihičke bolesti ili drugog razloga), a izuzetno to mogu biti i maloljetne osobe¹. Osnivači udruge mogu biti domaći državljani i stranci, bez ikakvih ograničenja.

Već smo uvodno naveli neke vrste pravnih osoba u pravnom poretku Republike Hrvatske. Svaka od njih može biti osnivač udruge. Međutim, osnivači udruge mogu biti i strane pravne osobe, također bez ograničenja.

Udrugu mogu osnovati samo fizičke osobe, samo pravne osobe, ili osnivači mogu biti i fizičke i pravne osobe istovremeno. Potrebno je da ukupan broj osnivača bude najmanje tri, ali, naravno, može ih biti i više. Za preporučiti je da se prilikom osnivanja udruge broj osnivača svede na razumnu mjeru iz posve praktičnih razloga (npr. radi lakšeg popunjavanja potrebnih obrazaca, jednostavnije procedure odlučivanja, itd.).

B. OSNIVANJE UDRUGE

Da bi se udruga osnovala potrebno je održati osnivačku skupštinu. To znači da se svi osnivači moraju naći na jednom mjestu i donijeti, među ostalim, odluku o osnivanju udruge. Prema prevladavajućem stajalištu registracijskih tijela, nije dopušteno da se o tome osnivači izjasne na drugi način (telefonom, telefaksom, elektronskom poštom

¹ Maloljetne osobe starije od 16 godina mogu steći poslovnu sposobnost ako zaključe brak ili zasnaju radni odnos prije navršanih 18 godina života.

i sl.), bez osobnog prisustva na osnivačkoj skupštini. Ipak, smatramo da ne postoji zapreka da osnivača na osnivačkoj skupštini zastupa punomoćnik, uz specijalnu punomoć.² Ostale odluke koje treba donijeti osnivačka skupština jesu sljedeće: odluka o pokretanju postupka za upis u registar udruga; odluka o usvajanju statuta; odluka o izboru tijela upravljanja i osobe ovlaštene za zastupanje udruge.

O tijeku osnivačke skupštine potrebno je sastaviti zapisnik. Zapisnik mora potpisati osoba koja ga je sastavila (zapisničar), a poželjno je da ga potpiše barem još jedna osoba koja će potvrditi vjerodostojnost njegova sadržaja (ovjervitelj zapisnika).³

C. STATUT UDRUGE

Statut je temeljni opći akt udruge. Mora sadržavati odredbe o pitanjima koja je Zakon utvrdio kao minimalni obvezni sadržaj statuta udruge. Osim toga, statut može (ali ne mora) sadržavati i druge odredbe koje su Zakonom pobrojane.

C.1. Obvezni sadržaj statuta

Pri izradi statuta potrebno je imati na umu niz odredbi zakona kojima su dodatno uređeni pojedini dijelovi sadržaja statuta, pa ih radi preglednosti navodimo posebno.

C.1.1. Naziv

Statutom je potrebno jasno utvrditi naziv udruge. Pritom, pravilo je da naziv udruge mora biti na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu. Međutim, naziv udruge može sadržavati i pojedine strane riječi ako one čine ime međunarodne organizacije čija je udruga članica (npr.

² Specijalna punomoć sadrži izjavu neke osobe da je pri poduzimanju radnje koja je u punomoći izričito navedena može zastupati neka druga, poimence određena osoba.

³ Vidjeti primjer zapisnika sa sjednice osnivačke skupštine u poglavlju "IV. Primjeri dokumenata potrebnih za registraciju udruge".

Amnesty International, Green Peace i sl.), ako su te riječi uobičajene u hrvatskom jeziku, ako za njih nema odgovarajuće riječi u hrvatskom jeziku (npr. *tae kwon do*), ili ako se radi o riječima mrtvog jezika.

Udruga kojoj je cilj osnivanja zaštita i promicanje interesa pripadnika nacionalne manjine, može uz naziv na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu imati i naziv na jeziku i pismu nacionalne manjine. Osim toga, takva udruga može u nazivu navesti i naziv nacionalne manjine te njegove izvedenice.

Statutom se može predvidjeti da će udruga uz naziv na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu koristiti i prijevod naziva na jedan ili više stranih jezika. Naziv na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu mora se koristiti na prvom mjestu (misli se na korištenje naziva u pravnom prometu, dakle pri komunikaciji s drugima, izgled memoranduma, pisma i sl.).

Uz puni naziv statutom se može propisati i uporaba skraćenog naziva. Skraćeni naziv mora sadržavati karakteristični dio naziva udruge. Ponekad će skraćeni naziv moći činiti skraćena sastavljena od početnih slova riječi koje čine naziv udruge, a ponekad će skraćeni naziv činiti samo dio punog naziva udruge (npr. ako puni naziv udruge glasi: Humanitarna udruga za pomoć djeci i starijim osobama "Sunce grije", skraćeni bi naziv mogao glisati: Humanitarna udruga "Sunce grije").

Udruga u nazivu može rabiti riječ "Hrvatska" na bilo kojem jeziku i njene izvedenice, te dijelove grba i zastave Republike Hrvatske, kao i nazive drugih država te nazive jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, dijelove njihova grba i zastave te imena međunarodnih organizacija i imena fizičkih osoba, ali samo na način kojim se ističe njihov ugled i dostojanstvo.

C.1.2. Sjedište

Statutom je potrebno utvrditi mjesto sjedišta udruge. To, međutim, ne znači da je obavezno utvrditi i adresu sjedišta unutar utvrđenog mjesta. Iako se to može učiniti, razlozi pragmatičnosti govore u prilog preporuci da se statutom utvrdi da odluku o adresi sjedišta donosi

izvršno tijelo udruge (npr. upravni odbor). Na taj način udruga će, u slučaju preseljenja na novu adresu unutar istog mjesta sjedišta, registrijskom tijelu dostaviti samo odluku izvršnog tijela, a neće morati sazivati sjednicu skupštine i donositi odluku o izmjeni odredbe statuta kojom je utvrđena adresa sjedišta udruge.

C.1.3. Zastupanje

Statutom je potrebno jasno propisati tko zastupa udrugu. U pravilu, odredba o zastupanju vezat će zastupanje uz određenu dužnost (npr. udrugu zastupa predsjednik udruge). Pritom, udrugu može zastupati jedna ili više osoba.

C.1.4. Javnost rada

Statutom je potrebno urediti pitanje javnosti rada udruge. To znači da je potrebno propisati na koji će način udruga svoje članove (a ako osnivači to žele, i širu javnost), obavještavati o svojem radu. Ovo je pitanje osobito značajno za udruge koje imaju relativno veliki broj članova. Međutim, obveza javnosti rada ne sprečava udrugu da statutom propiše uvjete pod kojima će javnost biti isključena sa sjednica tijela upravljanja ili drugih aktivnosti udruge.

C.1.5. Ciljevi osnivanja

Statut mora sadržavati odredbu iz koje će biti vidljivo radi kojih je ciljeva udruga osnovana. Ovom odredbom nije potrebno propisivati konkretne djelatnosti kojima će se udruga baviti, već utvrditi opći cilj osnivanja udruge.

Već je uvodno citirana odredba Zakona o udrugama uputila na neke od mogućih ciljeva osnivanja udruge. Pritom, na prvo je mjesto stavljena zaštita probitaka samih osnivača (i članova) udruge. To će u pravilu biti interesne udruge koje se osnivaju s ciljem zaštite interesa određene skupine čiji članovi imaju istovjetne ili vrlo bliske interese (npr.



vlasnici nacionaliziranih stanova, oštećeni financijskim inženjeringom, oboljeli od neke bolesti, itd.).

Zakon kao jedan od mogućih ciljeva osnivanja udruge navodi i zaštitu ljudskih prava i sloboda. U desetak se godina u Republici Hrvatskoj razvila bogata scena udruga koje se bave različitim aspektima zaštite ljudskih prava, pri čemu postoje one koje se bave zaštitom na općenitoj razini i one koje se bave pravima određene ciljane skupine (npr. prava djece, prava žena i sl.).

Osim navedenih, cilj osnivanja udruge može biti i zauzimanje za zaštitu ekoloških, humanitarnih, informacijskih, kulturnih, nacionalnih, pronatalitetnih, prosvjetnih, socijalnih, strukovnih, športskih, tehničkih, zdravstvenih, znanstvenih ili drugih uvjerenja i ciljeva. Dakle, osim pobrojanih ciljeva, "druga uvjerenja i ciljevi" znače naprosto bilo kakvo uvjerenje i cilj osim onih koji su izričito u suprotnosti s Ustavom ili zakonom.

C.1.6. Djelatnosti

Prije svega, pravilo je da osnovni statutarne ciljevi udruge ne smiju biti obavljanje djelatnosti radi stjecanja dobiti za svoje članove ili treće osobe. Međutim, to ne znači da udruga ne smije obavljati djelatnost koja će donijeti prihod. Naprotiv, Zakonom je izričito propisano da udruga uz svoju osnovnu djelatnost može obavljati i djelatnost kojom se stječe prihod. Ali, ako obavljanjem djelatnosti udruga ostvari dobit (prihod), ona se mora koristiti isključivo za obavljanje i unapređenje djelatnosti udruge kojima se ostvaruju njeni ciljevi utvrđeni statutom (a ne može se raspodijeliti među članovima).

Potrebno je znati da udruga može obavljati niz različitih gospodarskih djelatnosti, ali da je samo za obavljanje nekih potrebno pribaviti odobrenje nadležnog tijela, i to odobrenje priložiti uz zahtjev za registraciju udruge, kao npr.:

1. Prikupljanje i raspodjela humanitarne pomoći (odobrenje izdaje Ministarstvo rada i socijalne skrbi a postupak je propisan Zakonom o humanitarnoj pomoći);

2. Ostvarivanje autorskih prava ili prava umjetnika izvođača: (odobrenje izdaje Državni zavod za intelektualno vlasništvo a postupak je propisan Pravilnikom o stručnim mjerilima za obavljanje djelatnosti autorskog prava i srodnih prava).

Statutom je prije svega potrebno propisati djelatnosti obavljanjem kojih će udruga ostvarivati ciljeve radi kojih je osnovana. Tek podredno, statutom se može propisati i obavljanje nekih djelatnosti kojima je cilj stjecanje prihoda.

C.1.7. Članstvo

Statutom se mora utvrditi tko i pod kojim uvjetima može postati članom udruge, te koja su prava i obveze članova. Članstvo udruge može se odrediti slobodno, ovisno o cilju osnivanja (npr. samo pripadnici određenog zanimanja), a dopušteno je članstvo odrediti i prema nekom drugom kriteriju. Međutim, uvjeti za stjecanje statusa člana ne smiju pozivati na diskriminaciju po osnovi po kojoj je to inače zabranjeno (rasa, boja kože, vjerska pripadnost i sl.). Osobe bez poslovne sposobnosti ili s ograničenom poslovnom sposobnošću (dakle, maloljetnici ili osobe kojima je poslovna sposobnost ograničena ili oduzeta) mogu biti članovi udruge, ali nemaju pravo odlučivati u njezinim tijelima. Način njihova sudjelovanja u radu tijela udruge uređuje se statutom udruge.

C.1.8. Tijela udruge

Uz osobu ovlaštenu za zastupanje, jedino tijelo upravljanja koje udruga mora imati jest skupština, pri čemu se za najviše tijelo odlučivanja umjesto naziva "skupština" može rabiti i neki drugi naziv. Međutim, nema zapreke da udruga ima i druga tijela upravljanja (upravni ili izvršni odbor, nadzorni odbor, predsjedništvo i sl.). Bez obzira na to koliko tijela upravljanja ima, ona statutom moraju biti jasno određena. Dakle, potrebno je propisati naziv tijela, njihov sastav i broj članova, tko ih i na koji način bira, tko ih i iz kojih razloga može

opozvati, koje su njihove ovlasti, na koji način donose odluke te koliko traje mandat izabranih članova tijela.

Pri izradi odredbi kojima se uređuje djelovanje tijela upravljanja udruge potrebno je imati na umu izričito traženje Zakona da unutarnji ustroj udruge bude zasnovan na načelima demokratskog zastupanja i demokratskog očitovanja volje članova.

C.1.9. Prestanak postojanja udruge

Statut mora sadržavati odredbu iz koje će biti jasno vidljivo pod kojim uvjetima i iz kojih razloga udruga može prestati postojati. Pri tome, neki su od razloga za prestanak udruge utvrđeni Zakonom, ali se statutom mogu propisati i drugi razlozi, prema željama osnivača (npr. može se propisati da će udruga prestati ostvarenjem određenog cilja ili protekom određenog vremena).

C.2. Fakultativni sadržaj statuta

Osim obveznog sadržaja, statut udruge može sadržavati i neke druge odredbe o pitanjima koja su kao fakultativna navedena u Zakonu. Iako nisu obvezne, pa njihovo postojanje ne utječe na usklađenost statuta sa zakonom, mnoge od tih odredbi su korisne: područje djelovanja udruge, način korištenja ostvarene dobiti, rješavanje sporova i sukoba interesa unutar udruge, stegovna odgovornost članova, postupak s imovinom u slučaju prestanka udruge, znak udruge i njegov izgled, pečat udruge i njegov izgled, itd.

D. POSTUPAK REGISTRACIJE UDRUGE

D.1. Podnošenje zahtjeva

Registraciju udruge obavljaju uredi državne uprave u županijama, te njihove ispostave na području određene županije. Zahtjev za registraciju podnosi se u dva primjerka na propisanom obrascu koji se ku-



Prestanak postojanja udruge

puje u prodavaonicama “Narodnih novina”. Na zahtjev se plaća upravna pristojba u iznosu od 70,00 kuna (u državnim biljezima).

Uz zahtjev za osnivanje potrebno je priložiti sljedeće isprave⁴:

1. zapisnik o radu i odlukama osnivačke skupštine,
2. odluku o pokretanju postupka za upis u registar udruga (zbog toga što udruge može djelovati i bez registracije, vidjeti: III. “Neformalne udruge”),
3. Statut u dva primjerka (jedan ostaje u zbirci isprava koju vodi registracijsko tijelo, a jedan se ovjerava i vraća udruzi),
4. popis osnivača (obrazac popisa osnivača kupuje se u prodavaonicama “Narodnih novina”),
5. osobna imena osoba ovlaštenih za zastupanje,
6. izvod iz sudskog ili drugog registra za pravnu osobu – osnivača udruge,
7. suglasnost ili odobrenje nadležnog tijela državne uprave za obavljanje određene djelatnosti, kada je to propisano posebnim zakonom kao uvjet za upis udruge i
8. kopiju osobne iskaznice osnivača i osoba ovlaštenih za zastupanje.

U pravilu, svi se prilozi zahtjevu dostavljaju u izvorniku ili ovjerenj kopiji. Međutim, neovjerene se mogu priložiti kopije osobnih iskaznica osnivača i osoba ovlaštenih za zastupanje, kopija izvoda iz sudskog ili drugog registra za pravnu osobu te kopija osobne iskaznice predstavnika pravne osobe u udruzi.

Zahtjev za upis u registar udruga mora se podnijeti u roku od tri mjeseca od dana donošenja odluke o pokretanju postupka za upis udruge u registar. U protivnom, registracijsko će tijelo zahtjev odbaciti. Zahtjev za upis u registar, u ime osnivača, podnosi osoba ovlaštena za zastupanje udruge. To znači da osoba ovlaštena za zastupanje mora

⁴ Vidjeti: čl. 8. st. 4. Pravilnika o obrascima i načinu vođenja registra udruga Republike Hrvatske i registra stranih udruga u Republici Hrvatskoj (“Narodne novine”, broj 11/02)

vlastoručno potpisati zahtjev, te da u čitavom postupku pred registracijskim tijelom sudjeluje u ime udruge.

D.2. Postupak registracije

Registracijsko tijelo (ured državne uprave) dužno je odlučiti o zahtjevu u roku od 30 dana od dana predaje urednog zahtjeva. Registracijsko će tijelo razmotriti zahtjev, dokaze koji se uz njega moraju priložiti i sadržaj priloženog statuta, pa ako utvrdi da nedostaje neki od propisanih dokaza, ili da je sadržaj statuta manjkav ili protivan zakonu, upozorit će na to podnositelja zahtjeva aktom (zaključkom) te mu odrediti primjeren rok (15-30 dana) da zahtjev nadopuni, odnosno da ispravi nedostatke u statutu.

Rok od 30 dana u kojem je registracijsko tijelo dužno odlučiti o podnesenom zahtjevu računa se od prvog sljedećeg dana od dana kada je zahtjev nadopunjen svim potrebnim dokazima, odnosno kada je registracijskom tijelu predan statut koji udovoljava zakonskom minimumu.

D.3. Predmnjeva o upisu

Predmnjeva o upisu jest institut koji bi još neregistriranu udruhu trebao zaštititi od tzv. “šutnje administracije”, odnosno od neopravdanog odugovlačenja postupka registracije od strane registracijskog tijela. Dakle, ako registracijsko tijelo ne donese odluku o zahtjevu u propisanom roku od 30 dana od dana predaje urednog zahtjeva, smatrat će se da je udruga upisana u registar idućeg dana nakon proteka toga roka (31. dan od dana predaje urednog zahtjeva). U tom slučaju udruga mora ponoviti svoj zahtjev za upis u registar, a registracijsko je tijelo dužno donijeti rješenje o upisu u roku od 8 dana od dana ponovljenog zahtjeva.

Usprkos postojanju opisanog instituta predmnjeve o upisu, teško je reći da će udruga koju je registracijsko tijelo propustilo registrirati u zakonom propisanom roku, protekom toga roka moći faktično os-



tvariti sva prava kao da je registrirana u redovitom postupku. Naime, rješenje o registraciji je nužno da bi se učinile neke najelementarnije radnje (izradio pečat, otvorio žiro-račun i sl.). Stoga, učinkovitost instituta predmnjeve o upisu treba uzeti s rezervom.

Naglašavamo da pojam “uredan zahtjev” znači zahtjev koji sadrži sve potrebne dokaze, odnosno kojem je priložen statut koji udovoljava zakonskom minimumu.

D.4. Izrada pečata

Iako izrada pečata udruge nije obvezna, jer to nije propisano zakonom, u praksi neka državna tijela zahtijevaju da svaka pravna osoba ima pečat (Državni zavod za statistiku i dr.). Stoga, s rješenjem o registraciji treba poći do pečatoresca i naručiti pečat. Pritom, pečat mora biti istovjetan opisu pečata iz statuta udruge (promjer, oblik, položaj i sadržaj teksta itd.).

D.5. Prijava Državnom zavodu za statistiku

Nakon upisa u registar i izrade pečata osoba ovlaštena za zastupanje mora se obratiti Državnom zavodu za statistiku, odnosno ispostavi toga zavoda u jedinici područne (regionalne) samouprave. Ispostavi zavoda potrebno je priložiti popunjeni obrazac RPS-1 “REGISTAR POSLOVNIH SUBJEKATA-PRIJAVA” (kupuje se u prodavaonicama “Narodnih novina”) ovjeren pečatom udruge, presliku rješenja o registraciji (izvornik rješenja donosi se na uvid) i kopiju uplatnice o plaćenju pristojbi (koja se prethodno pribavi u uredu za statistiku). Državni zavod za statistiku izdaje akt o razvrstavanju pravne osobe prema djelatnosti koju obavlja, a u skladu sa Nacionalnom klasifikacijom djelatnosti.

D.6. Otvaranje žiro-računa

Žiro-račun udruge može otvoriti u poslovnoj banci koja ima ovlaštenje za obavljanje platnog prometa. Prilikom otvaranja žiro-računa potrebno je predočiti rješenje o registraciji i akt Državnog zavoda za statistiku.

NAKON OTVARANJA ŽIRO-RAČUNA OKONČANE SU SVE POTREBNE TEHNIČKE RADNJE ZA NESMETANO DJELOVANJE UDRUGE, PA ONA MOŽE ZAPOČETI SUDJELOVANJE U PRAVNOM PROMETU.

IV. OSNIVANJE UDRUGE BEZ PRAVNE OSOBNOSTI (NEFORMALNE UDRUGE)

Osnivanje udruge bez pravne osobnosti ima prednosti i nedostatke. Prednost je u tome što sam postupak osnivanja ne zahtijeva održavanje formalne osnivačke skupštine, izradu posebne dokumentacije i odobrenje državnog tijela. Međutim, kao što je već navedeno, udruge bez pravne osobnosti uskraćene su za neka prava koja mogu ostvariti samo registrirane udruge, kao npr. financiranje projekata i programa sredstvima iz državnog ili lokalnog proračuna, te porezne olakšice. **Osim toga, za razliku od registriranih udruuga koje za obveze odgovaraju svojom imovinom ali ne i imovinom svojih osnivača i članova, osnivači i članovi neregistrirane udruge za obveze udruge odgovaraju solidarno i neograničeno cjelokupnom svojom osobnom imovinom.** Ove okolnosti valja imati na umu prilikom donošenja odluke o tome hoće li se udruga registrirati ili ne. U svakom slučaju, ako se udruga namjerava baviti djelatnošću koja pretpostavlja preuzimanje obveza u pravnom prometu, za preporučiti je da se udruga upiše u registar i time stekne svojstvo pravne osobe.

A. OSNIVANJE

Za osnivanje neformalne udruge potrebna su također najmanje tri osnivača, pravne ili fizičke osobe. Osnivači se po prirodi stvari moraju sastati i osnovati udrugu, ali nisu dužni o tome sastavljati zapisnik i donositi odluke koje su obvezne za udrugu koja se registrira. Naime, međusobni odnosi osnivača (i budućih članova) udruge uređuju se primjenom obveznog pravnog instituta ortakluka, a što znači da će osnivači prilikom osnivanja udruge zaključiti ugovor kojim će urediti međusobne odnose, prava i obveze (a mogu urediti i druga pitanja od važnosti za djelovanje udruge).⁵ Pritom, ugovor ne mora biti sastav-

⁵ Vidjeti primjer ugovora o osnivanju neformalne udruge u poglavlju "IV. Primjeri dokumenata potrebnih za registraciju udruge".

ljen niti ovjeren od strane javnog bilježnika ili bilo kojeg državnog tijela.

B. OTVARANJE ŽIRO-RAČUNA

Osnivanje se ne mora prijavljivati nijednom državnom tijelu, te će jedini dokaz o tome da je udruga osnovana predstavljati ugovor zaključen između osnivača. Temeljem toga ugovora, neformalna će udruga otvoriti i žiro-račun.

C. STATUT

Pitanja od važnosti za uređenje međusobnih odnosa između osnivača, a kasnije i članova, u neformalnoj će se udruzi urediti ugovorom. Međutim, to nije zapreka da i neformalna udruga ima statut. Naprotiv, ugovor može uputiti na to da će se određena pitanja urediti statutom, te urediti i pitanje donošenja statuta ili njegovih eventualnih izmjena.

D. NAČIN DJELOVANJA NEFORMALNIH UDRUGA

Iako osnivanje neformalne udruge nije potrebno prijaviti registarskom tijelu, te iako statusne promjene (naziva, sjedišta, ovlaštenih osoba i sl.) također ne podliježu odobrenju registarskog tijela, neformalne udruge nisu izuzete od djelovanja u skladu s odredbama Zakona o udrugama. Naime, načela Zakona primjenjuju se jednako na registrirane i neregistrirane udruge, pa se, slijedom toga, i neformalna udruga mora pridržavati odredbi kojima se utvrđuju načela unutarnjeg ustroja udruge, djelatnosti koje udruga može obavljati i sl.

Iako neformalne udruge ne mogu ostvariti sva prava kao i registrirane, one mogu nesmetano obavljati djelatnost radi koje su osnovane. Budući da se radi o novom institutu, za pretpostaviti je da će biti potrebno određeno vrijeme da se drugi sudionici pravnog prometa (osobito različita državna tijela) naviknu na postojanje neformalnih udruuga, te da će rješavanje praktičnih, svakodnevnih pitanja u početku predstavljati određeni problem.

V. PRIMJERI DOKUMENATA POTREBNIH ZA REGISTRACIJU UDRUGE

V.1. STATUT UDRUGE

Ogledni primjerak statuta valja shvatiti isključivo kao pomoć pri izradi statuta koji će biti u potpunosti prilagođen potrebama određene udruge. Odredbe koje nisu obvezne, ali su korisne, otisnute su kurzivom.

Na temelju članka 11. stavka 2. i 3. Zakona o udrugama („Narodne novine“ broj 88/2001) Osnivačka skupština udruge _____, održana dana _____ u _____, donijela je

STATUT

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Statutom uređuju se pitanja naziva, sjedišta, cilja, djelatnosti, načina upravljanja, unutarnjeg ustrojstva, financiranja i druga pitanja značajna za rad _____ (u daljnjem tekstu: Udruga).

Udruga je nevladina i neprofitna organizacija.

Članak 2.

Naziv Udruge glasi: _____

Skraćeni naziv Udruge glasi: _____

Uz naziv na hrvatskom jeziku Udruga će u pravnom prometu rabiti i naziv na _____ jeziku, koji glasi: _____.

Udruga djeluje na području _____.

Članak 3.

Sjedište Udruge je u _____.

Odluku o promjeni adrese sjedišta donosi Upravni odbor.
Udrugu u pravnom prometu zastupa predsjednik Upravnog odbora.

Članak 4.

Udruga može osnivati podružnice.

Odluku o osnivanju podružnice donosi Upravni odbor.

Podružnice nisu pravne osobe.

Članak 5.

Udruga posjeduje pečat. Pečat Udruge okruglog je oblika, promjera _____ mm. Uz obod je ispisan naziv Udruge, te adresa sjedišta Udruge.

Pečat čuva i ovlašten je koristiti predsjednik Udruge i drugi članovi Udruge koje on ovlasti.

II. CILJEVI I DJELATNOST

Članak 6.

Cilj i svrha osnivanja Udruge je _____.

Članak 7.

U svrhu ostvarivanja cilja propisanog člankom 6. Udruga će obavljati sljedeće djelatnosti:

_____.

Uz djelatnosti iz stavka 1., Udruga će obavljati i sljedeće gospodarske djelatnosti:

_____.



III. ČLANOVI UDRUGE

Članak 8.

Članom Udruge može postati svaka punoljetna, poslovno sposobna osoba, koja je zainteresirana za rad u Udruzi i koja prihvaća odredbe ovog Statuta.

Članom Udruge mogu postati i pravne osobe. Članstvo u Udruzi one ostvaruju putem ovlaštenog predstavnika.

Članstvo može biti redovito i počasno.

Redoviti članovi Udruge plaćaju godišnju članarinu u iznosu koji utvrdi Upravni odbor.

Članak 9.

Osoba ili pravna osoba koja želi postati redovitim članom Udruge podnosi zahtjev Upravnom odboru, koji donosi odluku o prijemu u članstvo.

Redoviti članovi potpisuju pristupnicu kojom se obvezuju na sudjelovanje u radu Udruge te poštivanje odredbi njenog Statuta i drugih akata, kao i odluka tijela Udruge.

Članak 10.

Upravni odbor može imenovati počasne članove Udruge. Počasnim članom može postati osoba koja je osobnim radom i zalaganjem osobito pridonijela ostvarivanju ciljeva Udruge.

Članak 11.

Članovi Udruge imaju pravo:

- sudjelovati u aktivnostima Udruge,
- biti informirani o radu Udruge,
- birati i biti birani u tijela upravljanja Udrugom.

Članovi Udruge imaju dužnost:

- poštovati odluke tijela Udruge,
- poštovati odredbe Statuta,
- plaćati redovito godišnju članarinu.

Članak 12.

Članstvo prestaje:

- istupanjem,
- isključenjem zbog neplaćanja članarine za tekuću godinu,
- isključenjem zbog nepoštivanja odredbi Statuta.

Odluku o isključenju donosi Upravni odbor. Protiv odluke Upravnog odbora o isključenju odnosno o odbijanju zahtjeva za primitak u članstvo, može se, u roku od 15 dana, podnijeti prigovor Skupštini. Odluka Skupštine je konačna.

IV. TIJELA UPRAVLJANJA**Članak 13.**

Tijela upravljanja Udrugom su:

- Skupština i
- Upravni odbor.⁶

Članak 14.

Skupština Udruge najviše je tijelo upravljanja. Skupštinu čine svi redoviti članovi Udruge.

Članak 15.

Skupština Udruge nadležna je i obavlja sljedeće poslove:

- donosi Statut i druge opće akte Udruge,
- bira i razrješava članove Upravnog odbora,
- donosi financijske izvještaje,
- odlučuje o organizacijskim i statusnim promjenama i prestanku Udruge,
- odlučuje o visini godišnje članarine,
- odlučuje o prigovorima protiv odluka Upravnog odbora,

⁶ Alternativno, umjesto Upravnog odbora, može se imenovati jedna ili više osoba koje će predstavljati i zastupati Udrugu u pravnom prometu i obnašati poslove izvršnog tijela. Ta se osoba može zvati predsjednikom, direktorom ili bilo kojim drugim imenom.

– donosi sve odluke u vezi s radom Udruge za koje nije nadležan Upravni odbor ili predsjednik Upravnog odbora.

Skupština se sastaje prema potrebi a najmanje jednom godišnje.

Skupštinu saziva Upravni odbor. Upravni odbor obavezan je sazvati zasjedanje Skupštine u roku od 30 dana od dana kada je to predložio predsjednik Upravnog odbora ili deset redovitih članova Udruge.

Upravni odbor dužan je pozive za zasjedanje Skupštine dostaviti članovima najmanje sedam dana prije dana zasjedanja.

Ako Upravni odbor ne sazove Skupštinu u roku iz stavka 3. ovoga članka, predlagači mogu sami sazvati sjednicu Skupštine.

Članak 16.

Skupština punovažno odlučuje ako sjednici prisustvuje natpolovična većina redovitih članova Udruge.

Skupština donosi odluke natpolovičnom većinom prisutnih članova, osim u slučaju iz članka 25. stavka 2.

Članak 17.

Predsjednik Upravnog odbora organizira i rukovodi poslovanjem Udruge.

Predsjednik Upravnog odbora zastupa i predstavlja Udrugu, te odgovara za zakonitost njezina rada.

Mandat predsjednika Upravnog odbora traje dvije godine.

Članak 18.

Predsjednik Upravnog odbora može biti razriješen dužnosti i prije isteka roka na koji je izabran:

- na vlastiti zahtjev,
- ako ne postupa u skladu s uputama i smjernicama Skupštine,
- ako djeluje protivno zakonu ili Statutu ili
- ako svojim istupanjem i djelovanjem šteti ugledu Udruge.

Odluku o razrješenju predsjednika donosi Skupština, na prijedlog Upravnog odbora ili deset redovitih članova Udruge. U slučaju razrješenja, Skupština će odlučiti o tome hoće li razriješeni predsjednik ostati članom Upravnog odbora.

Članak 19.

Upravni odbor je izvršno tijelo Udruge i najviše tijelo upravljanja između dva zasjedanja Skupštine.

Upravni odbor čine 3 člana koje bira Skupština.

Mandat članova Upravnog odbora traje 2 godine uz mogućnost da budu ponovno birani još jednom.

Upravni odbor bira predsjednika Upravnog odbora iz redova svojih članova.

Članak 20.

Upravni odbor:

- priprema nacrt Statuta i drugih akata,
- saziva zasjedanje Skupštine, predlaže dnevni red i priprema sve materijale o kojima Skupština raspravlja,
- izvršava odluke Skupštine,
- prima nove članove Udruge i predlaže Skupštini imenovanje počasnih članova,
- odlučuje o isključenju iz članstva,
- odlučuje o promjeni adrese sjedišta Udruge,
- vodi popis članova Udruge,
- odlučuje o raspodjeli prikupljenih sredstava.

Članak 21.

Upravni odbor punovažno odlučuje ako sjednici prisustvuje natpolovična većina članova Upravnog odbora.

Upravni odbor donosi odluke natpolovičnom većinom prisutnih članova.

V. IMOVINA UDRUGE, NAKNADA TROŠKOVA I FINANCIJSKA GODINA

Članak 22.

Udruga pribavlja novčana sredstva iz članarine, donacija, poklona, nasljedstva, namjenskih sredstava iz proračuna jedinica lokalne sa-

mouprave, obavljanja gospodarskih djelatnosti te iz drugih pravno dopuštenih izvora.

Sva prikupljena sredstva koriste se isključivo za ostvarivanje cilja osnivanja Udruge.

O raspodjeli prikupljenih sredstava odlučuje Upravni odbor.

Članak 23.

Za opravdane troškove učinjene u vezi s obavljanjem djelatnosti Udruge članovi imaju pravo na naknadu, a za rad u vezi s djelatnosti Udruge i na nagradu.

O visini naknade i nagrade odlučuje Upravni odbor.

Članak 24.

Financijska godina Udruge počinje 1. siječnja, a završava 31. prosinca iste godine.

VI. PRESTANAK UDRUGE

Članak 25.

Udruga prestaje odlukom Skupštine ili iz razloga propisanih zakonom.

Odluku o prestanku Udruge donosi Skupština dvotrećinskom većinom prisutnih članova.

Članak 26.

U slučaju prestanka Udruge njezina se imovina poklanja zakladi ili humanitarnoj udruzi, sukladno odluci Upravnog odbora.

VII. INFORMIRANJE ČLANSTVA

Članak 27.

Članovi Udruge imaju pravo uvida u rad tijela Udruge i odluke koje ta tijela donose.

Informacije o aktivnostima Udruge, radu njezinih tijela, te odlukama koje su donesene članovi Udruge dobivaju putem pisanog biltena koji im se dostavlja svaka tri mjeseca.



VIII. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 28.

Statut Udruge stupa na snagu s danom registracije Udruge pri nadležnom tijelu.

U Zagrebu, _____ 2002.

Predsjednik Upravnog odbora:

V.2. ZAPISNIK SA OSNIVAČKE SKUPŠTINE

Primjer zapisnika izrađen je za udругu koja se registrira i stječe pravnu osobnost. Pritom, radi se o tekstu zapisnika koji treba shvatiti isključivo kao pomoć pri izradi zapisnika koji će biti potpuno usklađen sa sadržajem određene osnivačke skupštine.

ZAPISNIK

sa sjednice Osnivačke skupštine _____, održane dana _____ 2002., u Zagrebu, Gornjogradska 1.

Sjednici Osnivačke skupštine prisustvovali su sljedeći osnivači:

1. _____
2. _____
3. _____ ...

Osnivačkom skupštinom je do izbora dužnosnika Udruge predsjedao _____. Za zapisničara je izabran _____ a za ovjervitelje zapisnika izabrani su _____ i _____. Nakon toga usvojen je sljedeći

DNEVNI RED

1. Donošenje odluke o osnivanju Udruge
2. Donošenje odluke o pokretanju postupka za upis u registar udruge⁷
3. Donošenje Statuta Udruge
4. Izbor članova tijela upravljanja Udrugom

⁷ Umjesto odluke o pokretanju postupka za upis u registar udruge, osnivačka skupština može donijeti odluku o tome da udruge djeluje neformalno.

1) Nakon iznošenja razloga koji su osnivače doveli na ovu Osnivačku skupštinu te diskusije, zaključeno je da postoji potreba za osnivanjem ove Udruge pa je jednoglasno donesena

ODLUKA O OSNIVANJU

- A. Osniva se _____
 B. Cilj osnivanja Udruge je _____
 C. Udruge će obavljati sljedeće djelatnosti: _____

2) Nakon rasprave osnivači su zaključili da Udruge neće djelovati neformalno, već da postoje opravdani razlozi za njezinu registraciju. Slijedom toga, jednoglasno su donijeli

**ODLUKU
o pokretanju postupka za upis u registar udruge**

- A. Pokrenut će se postupak za upis Udruge u registar udruge pri nadležnom tijelu.
 B. U postupku registracije Udruge će zastupati predsjednik Upravnog odbora, sukladno Statutu.
 C. Po okončanju postupka registracije predsjednik Upravnog odbora dužan je o ishodu toga postupka obavijestiti osnivače.

3) Predsjedavajući je predočio nazočnima Nacrt statuta Udruge, navodeći da se radi o temeljnom aktu koji uređuje međusobne odnose članova, a na temelju kojeg Udruge i djeluje. Nakon diskusije jednoglasno je donesena

ODLUKA

Usvaja se Statut _____.

4) Za članove Upravnog odbora, sukladno članku 19. stavak 2. Statuta predloženi su _____.

Nakon provedenog glasovanja za članove Upravnog odbora, sukladno članku 19. stavak 2. Statuta izabrani su _____.

Nakon okončanja izbora članova tijela Udruge Osnivačka skupština je utvrdila da je Upravni odbor dužan održati konstituirajuću sjednicu u roku od 3 dana, te da je predsjednik Upravnog odbora, kao osoba ovlaštena za zastupanje, dužan i ovlašten nadležnom tijelu podnijeti zahtjev za upis Udruge u registar.

ZAPISNIČAR:

OVJEROVITELJI ZAPISNIKA:

1. _____
2. _____

V.3. UGOVOR O OSNIVANJU NEFORMALNE UDRUGE

Već smo istaknuli da se neformalne udruge osnivaju odgovarajućom primjenom instituta ortakluka. Ortakluk je institut obveznog prava, uređen odredbama članka 647a. – 647ž. Zakona o obveznim odnosima. Prema odredbi članka 647a., ugovorom o ortakluku uzajamno se obvezuju dvije ili više osoba uložiti svoj rad i/ili imovinu radi postizanja zajedničkog cilja. U nastavku odredbe utvrđeno je da je ortakluk zajednica osoba i dobara bez pravne osobnosti. Prema tome, izvorna svrha instituta ortakluka nije osnivanje neformalnih udruga, pa je određene odredbe zakona koje uređuju ovaj institut potrebno prilagoditi potrebama osnivanja i djelovanja neformalne udruge. Zakon o udruzama zato upućuje na to da će se odredbe Zakona o obveznim odnosima koje se odnose na ortakluk primijeniti *na odgovarajući način* na udruge koje žele djelovati bez registracije.

Slijedom navedenoga, ugovor o osnivanju neformalne udruge bi mogao izgledati ovako:

Pero Perić iz Zagreba,;
Mato Matić iz Bjelovara, ... i
Jozo Jozić iz Samobora

zaključili su dana _____ 2002.

UGOVOR O OSNIVANJU UDRUGE "TREĆA SREĆA"

Članak 1.

Ugovorne strane udružuju se kao osnivači, i u smislu odredbe članka 3. Zakona o udruzama osnivaju udruhu.

Udruga nije pravna osoba.

Članak 2.

Osnivači utvrđuju da naziv udruge glasi “Treća sreća”, a skraćeni naziv glasi “TRES”.

Sjedište Udruge je u Zagrebu, Gornjogradska 1.

Cilj osnivanja Udruge je ...

U svrhu ostvarivanja utvrđenog cilja, Udruga će obavljati sljedeće djelatnosti:

...

Članak 3.

Osnivači utvrđuju da je najviše tijelo odlučivanja Udruge Skupština, koju čine svi članovi Udruge, a da osim Skupštine Udruga ima Upravni odbor koji čine predsjednik Udruge i dva člana koje bira Skupština, te predsjednika Udruge kojega bira Skupština.

Mandat predsjednika i članova Upravnog odbora traje četiri godine.

Sva tijela upravljanja Udruge odluke donose natpolovičnom većinom prisutnih, a punovažno odlučuju ako je sjednici prisutna natpolovična većina članova tijela.

Članak 4.

Osnivači unose u osnovanu Udrugu svaki po 200,00 kn za potrebe troškova registracije, te se obvezuju sudjelovati u redovitim aktivnostima Udruge, sukladno ovom ugovoru, Statutu Udruge i dužnostima na koje su izabrani. Navedeni novčani ulozi postaju vlasništvo Udruge, te osnivači na te uloge osobno nemaju više nikakva prava.

Osnivači su suglasni s tim da niti jedan od njih, kao niti jedan od budućih članova Udruge, s osnove unošenja sredstava u Udrugu nema veća prava u upravljanju Udrugom od ostalih.

Članak 5.

Osnivači obvezuju Peru Perića da u roku 30 dana od dana potpisivanja ovoga ugovora izradi nacrt Statuta Udruge, te se obvezuju Statut usvojiti u roku ne duljem od 45 dana od dana potpisivanja ovoga ugovora.

Odredbe Statuta ne smiju biti u suprotnosti s odredbama ovoga ugovora.

Članak 6.

Osnivači su suglasni s tim da ovom ugovoru pod jednakim uvjetima mogu pristupiti i druge osobe. Osobe koje su naknadno pristupile ugovoru imaju jednaka prava i obveze kao i osnivači.

Na međusobne odnose osnivača primjenjivat će se odredbe Zakona o obveznim odnosima kojima je uređen institut ortakluka, odredbe Zakona o udrugama koje se primjenjuju i na neformalne udruge te odredbe Statuta. U slučaju kolizije navedenih pravila primijenit će se odredbe Zakona o udrugama.

Osnivači i članovi Udruge koji naknadno pristupe ugovoru mogu iz njega istupiti pod uvjetima utvrđenim Zakonom o obveznim odnosima.

Članak 7.

Ovaj ugovor sastavljen je u pet istovjetnih primjeraka, od kojih svaka ugovorna strana zadržava po jedan, jedan se pohranjuje u arhivi javnog bilježnika prilikom ovjere potpisa, a jedan u arhivi udruge.

Članak 8.

U znak pristanka na odredbe ovoga ugovora, osnivači ga vlastoručno potpisuju.

U Zagrebu, _____ 2002.

Peru Perić

Mato Matić

Jozo Jozić

PRAVNA POMOĆ I SAVJETI UDRUGAMA:

Hrvatski pravni centar

Svačićev trg 12
10000 Zagreb
Tel: 01/48 56 575
E-mail: hpc@hpc.hr
www.hpc.hr

B.a.B.e.

Grupa za ženska ljudska prava
Vlaška 79
10000 Zagreb
Tel: 01/46 11 351
Tel./fax: 01/46 11 686
E-mail: babe@zamir.net
www.babe.hr

Udruga NIT

Centar potpore udrugama
Augusta Šenoje 8
10000 Zagreb
Tel/Fax: 01/48 39 841
E-mail: nit@nit-zg.hr
www.nit-zg.hr

Udruga MI

Centar potpore i volonterski centar
Hrvojeva 12/1
21000 Split
Tel: 021/34 25 82
Fax: 021/35 58 40
E-mail: udruga-mi@st.tel.hr
www.udruga-mi@hr

Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek

Program za razvoj organizacija civilnog društva
31000 Osijek, Županijska 7
Tel: 031/21 45 84
E-mail: cpos@zamir.net
www.centar-za-mir.hr

Ri-Centar

Blaža Polića 2/4
51000 Rijeka
Tel: 051/33 25 11
051/32 47 60
E-mail: ri-centar@ri.hinet.hr
www.ri-centar.hr

International Center for Not-for-Profit Law

733 15th Street, NW Suite 420
Washington DC 20005 USA
Voice: 202-624-0766
Fax: 202-624-0767
Web: www.icnl.org
E-mail: infoicnl@icnl.org

International Center for Not-for-Profit Law

C.E.E. Regional Office

Apaczai Csere Janos 17-1
1052 Budapest, Hungary
Voice: (36 - 1) 318 69 23
Fax: (36 - 1) 266 14 79
E-mail: icnl@pronet.hu

B.a.B.e.

Budi aktivna, Budi emancipirana – Grupa za ženska ljudska prava
10 000 Zagreb, Vlačka 79/III

Tel. 385 1 46 11 351; tel./fax: 385 1 46 11 686
E-mail: babe@zamir.net
Web: www.babe.hr